

Nr 1138

PRACE NAUKOWE

Akademii Ekonomicznej
im. Oskara Langego we Wrocławiu

Problemy zatrudnienia i rynku pracy w Polsce i w Unii Europejskiej

Redaktorzy naukowci

Bogusław Fiedor
Gustav Dieckheuer

Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej
im. Oskara Langego we Wrocławiu
Wrocław 2006

Komitety Redakcyjny

Andrzej Matysiak (przewodniczący),

*Tadeusz Borys, Jan Lichtarski, Adam Nowicki, Zdzisław Pisz,
Valdemar Podgórski, Wanda Ronka-Chmielowiec, Jan Skalik, Stanisław Urban*

Artykuły napisane przez S. Linka i M. Nogę, M. Piotrowską,
J. Rymarczyka i J. Rymarczyka oraz B. Fiedora i A. Matysiaka
zrecenzował

Romuald Jończy

Tłumaczenie z języka angielskiego

Anna Śliwa

Weryfikacja merytoryczna tłumaczeń

Bogusław Fiedor, Bożena Klimczak, Mikołaj Klimczak

Redaktor Wydawnictwa

Joanna Szynal

Korektor

Jolanta Domaradzka

Projekt okładki

Beata Dębska

Kopiowanie i powielanie w jakiegokolwiek formie
wymaga pisemnej zgody Wydawcy

© Copyright by Akademia Ekonomiczna we Wrocławiu
Wrocław 2006

PL ISSN 0324-8445

Druk i oprawa: Zakład Graficzny AE we Wrocławiu. Zam. 468/06

Spis treści

Wstęp	7
Stefan Linek, Marian Noga: Bezrobocie a polityka monetarna Polski w latach 2003-2004	9
Maria Piotrowska: Wpływ cech systemu bankowego w Polsce na transmisję polityki monetarnej	17
Aloys Prinz: Czy inwestowanie za granicą jest niepatriotyczne? Miejsca pracy i inwestycje w rozszerzającej się Unii Europejskiej	28
Thomas Apolte: Kwalifikacje i bezrobocie strukturalne w obliczu zmian technologicznych	43
Gustav Dieckheuer: Handel zagraniczny a zatrudnienie: sektorowa i regionalna analiza w odniesieniu do Niemiec i rozszerzonej Unii Europejskiej	58
Ulrich van Suntum: Mierzenie międzynarodowego poziomu zatrudnienia i wzrostu. Podejście Fundacji Bertelsmanna	81
Jan Rymarczyk, Jerzy Rymarczyk: Bezpośrednie inwestycje zagraniczne a rynek pracy w Polsce	90
Franciszek Adamczuk, Andrzej Graczyk: Rynek pracy na pograniczu polsko-niemieckim – aspekty instytucjonalne	103
Bogusław Fiedor, Andrzej Matysiak: Niepewność i ryzyko na elastycznym rynku pracy	114

Summaries

Stefan Linek, Marian Noga: Unemployment and Monetary Policy in Poland between 2003 and 2004	16
Maria Piotrowska: The Impact of Financial Characteristics on the Monetary Policy Transmission in Poland	27
Aloys Prinz: Is Investing Abroad Unpatriotic? Jobs and Investments in an Expanding EU	42
Thomas Apolte: Skill-biased Technical Change and Structural Unemployment in Europe	57
Gustav Dieckheuer: International Trade and Employment: A Sectoral and Regional Analysis for Germany and the EU25	80
Ulrich van Suntum: Benchmarking International Employment and Growth Performance. The Bertelsmann Foundation Approach	89

Jan Rymarczyk, Jerzy Rymarczyk: Foreign Direct Investment and the Labor Market in Poland	102
Franciszek Adamczuk, Andrzej Graczyk: Labor Market in the Polish-German Borderland – Institutional Aspects	113
Bogusław Fiedor, Andrzej Matysiak: Uncertainty and Risk in Perfectly Flexible Labor Market	123

Wstęp

Trwałe i rosnące bezrobocie jest współcześnie jednym z głównych problemów ekonomicznych w Niemczech, w Polsce i w innych krajach Unii Europejskiej. Przez wiele lat wzrost ekonomiczny był z pewnością zbyt niski, aby tworzyć wystarczająco silne impulsy do skutecznej poprawy sytuacji na europejskich rynkach pracy. Jest wiele przyczyn tej sytuacji: silna konkurencja na rynkach dóbr, zmiany strukturalne związane z procesem globalizacji, regulacje prawne dotyczące rynku pracy, „lepkie” płace dla nisko kwalifikowanych pracowników, brak bodźców do permanentnego uczenia się i zmiany kwalifikacji, opóźnienia procesu transformacji w nowych krajach członkowskich Unii Europejskiej. Tak rysuje się tło niniejszej publikacji. Artykuły zamieszczone w tej książce zajmują się głównie następującymi problemami: przyczynami bezrobocia w Unii Europejskiej, zmianami technologicznymi i rynku pracy, kwalifikacjami i bezrobociem strukturalnym, instytucjonalnymi uwarunkowaniami rynków pracy, znaczeniem handlu międzynarodowego i bezpośrednich inwestycji zagranicznych dla zatrudnienia i tendencji na rynku pracy, efektami zatrudnieniowymi polityki monetarnej, szansami i ryzykiem związanymi z liberalizacją rynków pracy.

Artykuły były prezentowane na polsko-niemieckiej konferencji zorganizowanej na Uniwersytecie w Münster w roku 2005. Brali w niej udział pracownicy Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu oraz Uniwersytetu w Münster, zatem niezależnie od problemów ogólnych w poszczególnych opracowaniach widoczna jest szczególnie perspektywa tych dwóch krajów, Niemiec i Polski.

Bazą instytucjonalną konferencji jest wieloletnia współpraca pomiędzy wrocławską Akademią Ekonomiczną i Wydziałem Nauk Ekonomicznych Uniwersytetu w Münster, rozpoczęta w 1971 r., a więc w czasie kiedy systemy społeczno-ekonomiczne i sposoby ekonomicznego myślenia różniły się zasadniczo między Wschodem i Zachodem. Od tego roku co dwa lata organizowano konferencje poświęcone różnym tematom, np. instytucjonalnym aspektom rynku i gospodarki planowej, teorii i polityce cen w różnych systemach ekonomicznych, teorii i polityce podziału dochodu, szansom i ryzyku związanym z międzynarodową otwartością gospodarki, politycznym aspektem zarządzania procesem transformacji, inwestycjom bezpośrednim jako czynnikowi rozwoju gospodarczego, trwałemu i zrównoważonemu rozwojowi ekonomicznemu, środowisku przyrodniczemu i handlowi w warunkach gospodarki globalnej, rozszerzeniu Unii Europejskiej na wschód.

Współpraca między wrocławską Akademią Ekonomiczną i Uniwersytetem w Münster została zainicjowana przez prof. Jochena Schumanna (Uniwersytet w Münster). Wspierał on i częściowo organizował konferencje, popierał także prace

badawcze i wymianę naukowców przez ponad 25 lat. W obu krajach wciąż jest wiele nierozwiązanych problemów ekonomicznych, wciąż zatem istnieje przestrzeń do kontynuacji współpracy i organizacji kolejnych konferencji na tematy aktualne i ważne z teoretycznego i politycznego punktu widzenia.

Przygotowanie artykułów konferencyjnych do publikacji wymagało wiele pracy i „transgranicznej” koordynacji, dużo pracy edytorskiej itp. Chcieliśmy wyrazić naszą wdzięczność Julii Hornke, René Löfflerowi i Marcelowi Mlakerowi z Uniwersytetu w Münster oraz prof. Bożenie Klimczak i dr. Mikołajowi Klimczakowi z Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu, którzy byli głównymi wykonawcami tych prac.

*Bogusław Fiedor
Gustav Dieckheuer*